

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ฟังธรรมะเนาะ ธรรมะเพื่อหัวใจนะ สิ่งที่เราต้องการปัจจัยเครื่องอาศัย เวลาเราเกิดมา เราหาปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อความมั่นคงของชีวิต เราก็ทุกข์เราก็อากพอสมควรแล้ว คำว่า “พอสมควร” เพราะเรากระเสือกกระสนของเราอยู่ ใครจะสร้างบุญกุศลของเขามา เขาทำสิ่งใดประสบความสำเร็จของเขา มา นี่เขาสร้างบุญกุศลของเขามา เขาเรียกว่า “กรรมเก่า”

กรรมเก่าเกิดมา คนที่เกิดมา คนมีบุญเกิดมันมีโอกาส มีวาสนา มีความเป็นไปพอเป็นไปได้ ทั้งชีวิต เวลาคนทุกข์มันเกิด เวลาเกิดเป็นมนุษย์เหมือนกัน มันมีความทุกข์ยากมา เราสร้างบุญกุศลของเราขนาดนี้ ปัจจัยเครื่องอาศัยมันก็ขาดตกบกพร่อง นี่ความขาดตกบกพร่อง แต่ทุกคนนะ ทุกคนมีชีวิต ทุกคนมีธาตุรู้ คำว่า “ธาตุรู้” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ คำว่า “เป็นพระอรหันต์” ทำไม่ถึงเป็นพระอรหันต์ละ คำว่า “เป็นพระอรหันต์” ต้องมีการกระทำถึงเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้สิ

คนเกิดมาด้วยกัน เกิดมาด้วยวิชา เพราะคนเกิดด้วยกัน คนบุญเกิด คนบาปเกิดก็เกิดเหมือนกันทั้งนั้นแหละ เวลาจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันก็เวียนว่ายตายเกิดตามอำนาจวาสนาของจิตดวงนั้น ถ้าจิตดวงนั้น คนสร้างบุญญาธิการมา สร้างมาดี เวลาพระโพธิสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์แล้ว จะต้องทำคุณงามความดีต่อเนืองๆ กันไป ต่อเนื่องกันไป มันก็พันธุกรรมของจิตๆ

ถ้าเรามีแต่ความคิดดีๆ ถึงเราจะตกทุกข์ได้ยากขนาดไหน แต่หัวใจเราเป็นคุณธรรมนะ เราพอใจกับสิ่งนี้ เพราะเราทำของเราเอง ตกทุกข์ได้ยากขนาดไหน ดูสิ พระโพธิสัตว์เวลาเสวยชาติเป็นเตมียี่ไฉ้ นี่ขันติบารมี ความอดความทนมีทั้งนั้นแหละ สิ่งที่มีความอดความทน มองด้วยสายตาของ

โลกมันก็ทุกข์ยากนั่นล่ะ แต่หัวใจมันเข้มแข็ง หัวใจมันอดมันทนของมันได้ สิ่งนั้นเป็นของเล็กน้อย
ทั้งนั้นแหละ มันผ่านของมันได้ถ้าจิตใจที่สร้างบุญญาธิการมา

คำว่า “บุญญาธิการมา” เราไม่ทุกข์ไม่ยากจากภายใน คนไม่ทุกข์ไม่ยากจากภายในมันจะคิดทำ
สิ่งที่มันเอาแต่บาป เอาแต่พินแต่ไฟเผาตัวเองไหม คำว่า “เอาพินเอาไฟเผาตัวเอง” ทำสิ่งใดทุจริต ทำสิ่งใด
เพื่อความปรารถนาของกิเลสตัดความทะยานอยากมันกว้างมาๆ มันพินมันไฟทั้งนั้นแหละ มันพิน
มันไฟเพราะอะไร เพราะเราต้องการเทียบหน้าเทียบตาสังคมไง ถ้าเทียบหน้าเทียบตาสังคม แต่เราเทียบ
หน้าเทียบตาทางธรรมสิ

ถ้าเทียบหน้าเทียบตาทางธรรม เห็นไหม คุณสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม
ขึ้นมา เทศนาว่าการขึ้นไป ลูกศิษย์ลูกหา สาวก-สาวกะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเป็นหมื่นเป็นแสน
เทวดา อินทร์ พรหมพึงเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้น เวลาเป็นพระ
อรหันต์ขึ้นมาเขาเป็นที่ไหนล่ะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเพราะเหตุใด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเพราะบุพเพนิวาสานุสติญาณ
จตุปปาตญาณ อาสวักขณญาณ วิชชา ๓ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เวลาวิชา ๓ ขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาคนที่เคยกระทำมา เทศนาว่าการมา เทวดา อินทร์ พรหมพึงตรง
นั้นนะ ฟังว่าเราจะพิจารณาอย่างไร เราจะจับสิ่งใด เราจะทำสิ่งใด

แล้วเวลาปากกัลดินดิบทำงานของโลกๆ “ปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็ทุกข์ยากแสนเข็ญมาขนาดนี้
แล้ว ทำไมจะต้องมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันทุกข์มันยากขึ้นมาอีกล่ะ”

นี่ความทุกข์ความยาก ความทุกข์ความยากเพราะมันยืนยันใจใหม่ในชีวิตเกิดมาอย่างนี้มันปาก
กัลดินดิบ จะเกิดมามีศรีสุขขนาดไหน ทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจว่าแห้วไง ทุกดวงใจว่าแห้ว เห็นไหม
สิ่งที่สังคมให้ค่ากัน ไปเอง สังคมให้ค่ากันไปเองว่าคนที่มั่งมีศรีสุขคนนั้นเป็นคนที่มีความสุข คนที่เป็น
คนทุกข์คนยากคนนั้นเป็นคนที่มีความทุกข์

คุณสิ เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการ พระเราจะต้องทุกข์ต้องจน พระยิ่งขาดแคลน ยิ่งทุกข์ยิ่ง
จน พระองค์นั้นเป็นอริยประเพณี ประเพณีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าพระผู้ใดสะสม
สะสมสิ่งต่างๆ เพื่อความสะดวกสบาย พระองค์นั้นเป็นเรื่องโลกๆ โลกเขายกย่องสรรเสริญ

เวลาครูบาอาจารย์ของเราจะ ใครถือธุดงค์วัตร คุณิ เวลาสมัยหลวงตาท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น อยู่ที่หนองผือ หนองผือมันเป็นหมู่บ้านอยู่ในป่า มันไม่มีตลาด มันไม่มีตลาดคือไม่มีการซื้อขาย ทุกคนต้องแสวงหามา ทุกคนอยากจะได้สิ่งใดมาทำบุญต้องทำอะไรไถนา ทำสวนมา มันถึงจะมีสิ่งนั้นมาทำบุญกุศล แล้วเวลาพระไปบิณฑบาตมา สิ่งที่พระ ๔๐-๕๐ องค์ มันขาดแคลนทั้งนั้นแหละ นี่เวลาขาดแคลนยังถือธุดงค์วัตรอีก

พอถือธุดงค์วัตร ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าสิ่งใดเราขาดแคลน คนขาดแคลนมันก็อยากได้ พอคนขาดแคลนมันก็อยาก พอใครใส่สิ่งใด อาหารที่ถูกจริตนิสัยของตัว ครูบาอาจารย์ท่านจับอาหารนั้นโยนเข้าป่า โยนเข้าป่า คัดนิสัยๆ นั่นเขาทำทำไมนะ เขาทำทำไม

แต่เราพยายามแสวงหาปัจจัยเครื่องอาศัยให้สมบูรณ์ๆ แต่ครูบาอาจารย์ของท่านได้สิ่งใดมาที่ถูกกับจริต คือมันชอบ ถูกกับความชอบ ใครชอบอาหารสิ่งใดคนนั้นก็ชอบ ใครไม่ชอบอาหารสิ่งใด สิ่งนั้นจะประเสริฐขนาดไหนเราก็ไม่ชอบ

ถ้ามันถูกกับจริตนะ ถูกกับจริตนี้ก็เลสมันกินแล้ว ก็เลสมันกินก่อน ความคิดมันกินก่อน ความคิดมันถูกกับความพอใจของเรา เดียวเราจะเอาสิ่งนี้ใส่บาตรไว้ นี่ท่านจับสิ่งนั้นโยนเข้าป่า ท่านจับสิ่งนั้นเขวี้ยงเข้าป่าเลย ท่านมีสติขนาดนั้น

นี่บอกว่าเราปรารถนากันเพื่อความมั่นคงของชีวิต เราปรารถนาเพื่อสิ่งที่เหมาะสมปรารถนา นี้เราปรารถนาเห็นไหม ถ้าปรารถนาอย่างนั้น ถ้ามันเป็นกองทัพ กองทัพเดินด้วยท้อง เวลากองทัพเขารบทัพจับศึก เขาต้องมีเสบียงอาหารของเขาไปทั้งนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นมนุษย์ขึ้นมา เราก็มียานของเรา เราก็มีสีลของเรา มีภาวนาของเรา ใครทำทานของเขามา พระสิวลีเป็นผู้ที่มีลาภมากที่สุด ในลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะท่านได้ทำของท่านมา ท่านได้เสียสละของท่านมา เห็นไหม ระบบของท่าน ท่านคือใครทำคนนั้นก็รู้ ใครทำอะไรมันได้ที่ไหนละ เวลาเราเสียสละไป สิ่งที่เราเสียสละไปมันได้มาตรงไหนละ

มันเสียสละออกไปมันเป็นวัตถุ วัตถุเราแสวงหามา เราพอใจเราถึงทำบุญกุศลของเราไป แต่หัวใจเราได้ หัวใจเราได้เพราะอะไร สิ่งนั้นเรายื่นออกจากมือเราไป สายตาเราเห็น จิตใจเรารับรู้ พอรับรู้ขึ้นมา ของนั้นอยู่กับจิตนั้นตลอดไป ภาพประทับใจมันอยู่กับใจนี้ตลอดไป อยู่กับใจนี้ตลอด นี่เป็น

ทิพย์ฯ สิ่งนี้มันทำงานเป็นจริตนิสัย เวลาเวียนว่ายตายเกิดมันไปกับใจดวงนั้นไง เราไม่ต้องส่งไปรษณีย์ไป เราไม่ต้องอุทิศส่วนกุศลไป เขาเอาของเขาไปเอง เขาทำของเขา เขาเห็นของเขา เขาได้กระทำของเขา ใครทำใครได้ ใครทำใครได้ตรงนี้ เห็นไหม

ถ้าเรื่องระบบของท่าน ทำอย่างนี้มันเวียนว่ายตายเกิด เกิดมาก็มีบุญกุศล เกิดมา เราได้ทำของเรา มา สิ่งที่เราทำของเรามา มันจะมีจังหวะและโอกาสจะเป็นของเรา ถ้าจังหวะโอกาสของเรา สิ่งใดที่มันขาดตกบกพร่องไป เรายังทำไม่ถึง เราก็อุเบกขา เวลาอุเบกขา ถึงที่สุด เราจะทำของเราให้ถึงที่สุด แล้วทำสิ่งนี้ไป จิตใจมันก็ไม่ทุกข์ไม่ร้อนจนเกินไป

ถ้าคนมีศีล คนมีศีลอายุมันขวัณยุขึ้น ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย ความเจ็บไข้ได้ป่วยอยู่ที่ศีลทั้งนั้นแหละ เห็นไหม อายุสั้น อายุยืน คนถ้ารักษาศีลดี เราให้ชีวิตเขา เราให้โอกาสเขา เราทำแต่คุณงามความดีของเรา ชีวิตของเรานั้นจะมีอะไรมาตัดทอนล่ะ ถ้าเราไปตัดทอนชีวิตเขา เราไปทำลายเขา แล้วเวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ก็บอกว่า “เราทำสิ่งใดมา เราทำสิ่งใดมา”

“ท่าน ศีล ภาวนา” คนที่ฉลาด คนที่ฉลาดจะมีสติปัญญารู้เท่าทุกๆ อย่างมันต้องฝึกหัดของเรา เราฝึกหัดของเรา เรามีเขาวนปัญญา เห็นไหม คนมีการศึกษามากมายขนาดไหนเขาก็ยังไปโดน ๑๘ มงกุฎหลอกตลอด เพราะอะไร เพราะความโลภ ความอยากได้ของเขา นี่ถ้าคนไม่มีปัญญานะ

เรามีปัญญาของเรา สิ่งที่เขาจะเอามาให้เราโดยที่ไม่มีผลตอบแทน มันเป็นไปได้ไม่ได้ในโลกนี้ ถ้าเขาจะให้สิ่งใดเรา ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของเรา เป็นโอกาสของเรา มันก็เป็นครั้งเป็นคราวเท่านั้นแหละ เวลาเป็นครั้งเป็นคราวขึ้นมา เรามีสติปัญญา เราไม่เป็นเหยื่อของเขา

เรามีสติปัญญาทางวิชาชีพ เราศึกษามา ศึกษามาแล้วเป็นสมบัติของเรา มันเป็นสัญญา เป็นความจำได้หมายรู้ เป็นทางวิชาการ แต่ถ้าปัญญาของเราคือเขาวนใจ คือปฎิภาณ เขาวน ปฎิภาณไหวพริบมันทันคน ถ้ามันทันคนขึ้นมาแล้ว คุณ

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ความรู้ ความคิดต่างๆ ก็เลศค้นหาความทะยานอยากมันเกิดมาจากไหน? มันก็เกิดมาจากหัวใจเรานั้นแหละ ก็เลศของคนอื่นมันทำลายเราไหม ก็เลศของคนอื่นมันเหยียบย่ำเราไหม? มันไม่

มีอะไรมาเหยียบย่ำหัวใจเราเลย มันมีแต่กิเลสในหัวใจเราเหยียบย่ำทั้งนั้นแหละ แล้วมันเกิดจากไหนล่ะ

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ถ้าเรามีสติปัญญา มันเท่าทัน ถ้ามันเท่าทันนะ มันก็สงบระงับ มันสงบระงับมันก็เป็นสัมมาสมาธิ ถ้าสัมมาสมาธิ แล้วมันเกิดจะใช้ปัญญาไปละ เห็นใหม่ ปฏิภาณไหวพริบมันก็มีอยู่แล้ว ปฏิภาณก็เป็นปฏิภาณ แต่ถ้าเป็นภวานามยปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้นจากการภาวนา ถ้าปัญญาเกิดขึ้นจากการภาวนา ปัญญา เห็นใหม่ “เราทำไมต้องมาเดือดร้อนกันนัก เราทำมาหากิน เราก็ออกขี้ยากอยู่แล้ว ทำไมต้องมาภาวนาของเราอีกล่ะ”

สัตว์ประเสริฐ สัตว์อาชาไนย คุณิ เวลาเขาซื้อสัตว์ เลี้ยงสัตว์ เขาจะเอาตัวที่ฉลาด เขาจะเอาตัวที่มีคุณภาพดี นี่ก็เหมือนกัน สัตว์อาชาไนยมันหายาก นี่ก็เหมือนกัน จิตใจที่เป็นอาชาไนย เห็นใหม่ คุณิ เขาแสวงหากันทางโลก เขาแสวงหาสิ่งนั้นว่าเป็นความสุขของเขา แต่ความสุขของเขามันเป็นสมมุติ คุณิ ค่าของเงิน ถ้าเขาประกาศเลิกใช้แล้วมันก็เป็นเศษกระดาษไปทั้งนั้นแหละ สิ่งทีเวลาสังคม กระแสสังคมมันตื่นตื่นขึ้นมา สิ่งนั้นเขาเล่นอะไรกันก็มีค่าขึ้นมาทันที พอมันอิ่ม ตลาดมันอิ่มตัวแล้ว พอเขาเลิกแล้วสิ่งนั้นก็ไม่มีค่าขึ้นมา เห็นใหม่ สิ่งนี้มันสมมุติขึ้นมาทั้งนั้นแหละ สังคมเขายอมรับ มันก็เกิดขึ้น นี่เป็นโลก ขนาดของมันก็เท่าเดิมอยู่นั่นนะ แต่พอกระแสสังคมมันเบาบางไป สิ่งนี้มันก็ด้อยค่าไป

แต่สิ่งทีในหัวใจเราละ สติ สมาธิ ปัญญา มันมีการซื้อขายทีไหน

ตอนนี้เขาตื่นกระแสกัน การปฏิบัติ ใครงๆ ก็อยากปฏิบัติ แล้วปฏิบัติอะไรละ มันก็ปฏิบัติตามประเพณี ปฏิบัติไปตามวิธีการ เห็นเขาทำก็ทำตามไป กระแสทั้งนั้นแหละ กระแสนั้นเป็นกระแสโลกใจ

ถ้าจิตมันเป็นสมาธิละ เป็นกระแสใหม่

สมาธิ กระแสมันทำให้เกิดไม่ได้ สิ่งทีจะเกิดขึ้นมันเกิดด้วยสติปัญญาของเรา ถ้าเกิดสติปัญญาของเรา คุณิ เวลาทีกระแสอะไรเกิดขึ้น เงินในกระเป๋าเรา ถ้าเขาเล่นกันมันก็มีค่าขึ้นมา ถ้าเขาไม่เล่นกันเงินในกระเป๋าเราก็อด้อยค่าลงไป นี่มันก็อยู่ที่กระแสสังคม แต่เงินนั้นก็อยู่ในกระเป๋าเราเท่าเดิม มีทีไปก็อยู่เท่าเดิมนั่นละ กระแสๆ นี้ค่าของเขา ค่าของสังคมใจ

ถ้าเป็นสมาธิละ สมาธินะ กระแสมันจะหวั่นไหวขนาดไหน กระแสมันจะรุนแรงขนาดไหน สมาธิก็เป็นสมาธิของเรา เวลาสมาธิมันเจริญขึ้น สิ่งที่เจริญขึ้น คนที่เจริญขึ้นมันต้องมีการเสื่อมลง คุณิคนเกิดมา ตั้งแต่ทารก ทารกเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมามันต้องชราคร่ำคร่าเป็นธรรมดา ของที่เป็นธรรมดา แล้วเราธรรมดาใหม่ละ เวลาพูดไปก็พูดเป็นธรรมดา เวลาพูดมันเป็นจิตที่ส่งออก มันพูดอะไรสิ่งใดก็ได้ เพราะเวลาพูด จิตใจมันก็หวั่นไหว “มันเป็นธรรมดาเราไม่เคียดร้อน เราไม่สั่นไหว” แต่มันสั่นไหว

แต่เวลาตัวเองจะเป็นขึ้นมา ตกใจ ใจนี้หลุดไปอยู่ที่ตาตุ่มเลย เวลาเป็นอะไรขึ้นมา หัวใจนี้หายไหมดเลย เป็นบ้านร้าง มีแต่ซากศพ มีแต่โครงสร้าง โครงร่างกายเท่านั้นแหละ หัวใจไปไหนละ หัวใจไปไหน

นี่ไง แต่ถ้าคนมีปัญหา สัตว์อาชาไนย เขาคุณที่นี้ ร่างกายมันชราคร่ำคร่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่หัวใจถ้าไม่ไปทุกขร้อนกับมัน คำว่า “ไม่ทุกขร้อนกับมัน” คำว่า “เป็นธรรมดา” มันก็เป็นแบบนี้ ถ้าเป็นแบบนี้มันเป็นเพราะอะไรละ มันเป็นเพราะเราประมาทไป

เวลาร่างกายเราแข็งแรง เวลาเราทำอะไรได้ เราก็ไม่รีบชวนขวยของเรา แต่เวลามันชราคร่ำคร่าขึ้นมาแล้วเราก็มายปรารถนาว่าเราจะทำคุณงามความดีของเรา แล้วร่างกายมันก็ได้ตั้งใจอยู่แล้ว แล้วจะเอาจิตใจของเราให้เข้มแข็งขึ้นมา

ฉะนั้น เวลาในสมัยพุทธกาล เวลาพระมาบวช สังคมจะบอกว่า “ทำไมมาบวชกันล่ะ ชีวิตยังเยาว์วัย ต้องใช้ชีวิตกันให้มันอิมเต็มก่อน พอชราคร่ำคร่าค่อยมาบวช เมื่อไหร่มาบวชก็ยังทัน”

เวลาบวชทัน นี่ไม่แก่ เวลาภิกษุบวชเมื่อแก่ ผู้ที่ว่าง่ายสอนง่ายหายาก ว่าง่ายสอนง่าย สอนใครสอนใคร? สอนหัวใจใจ สอนหัวใจที่มันมีกิเลส สอนหัวใจที่มันต่อต้าน ภิกษุบวชใหม่เป็นผู้ที่ว่าง่าย สอนยาก ภิกษุใหม่ทนคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ ทนธรรมะไม่ได้

อย่างพวกเรานี้ฆราวาสธรรม ศึกษาที่เราเป็นฆราวาสไป เราถือศีล ๕ เราศึกษาแล้วเราก็เข้าใจได้หมด เราก็ทำอะไรได้ทั้งนั้นแหละ เพราะมันไม่เคยทำ ไม่เคยทำมันคิดได้หมดแหละ มันก็ทำได้ นี่ก็ทำได้ มันก็ทำได้...มาทำคุณิ พอมานานาสิ พอบวชมาแล้ว “โอ๊ย! ทำไม่ได้ อู้อู! พอบวชแล้วนะ อยากนูนอยากนี่” เวลาเป็นฆราวาสนะ มันเป็นเรื่องสามัญสำนึก เรื่องปกติของโลก สิทธิเสรีภาพทุกคนก็มี พอ

บวชมาแล้วไม่ได้แล้ว ต้องถือพรหมจรรย์ นุ่งก็ผิด นุ่งก็ผิด โอ๊ย! ผิดไปหมด ขยับไม่ได้ พระสมณะ
พุทธกาลไปหาพระพุทธเจ้า บอก “โอ๊ย! วินัยมันยุ่งมากเลย สึก”

พระพุทธเจ้าถามเลย “ถ้าศีลเหลือข้อเดียว อยู่ได้ไหม”

“ได้”

“แล้วข้อไหนล่ะ”

“รักษาใจ รักษาใจ”

ไอ้ลิงตัวนี้รักษายากที่สุด ถ้ารักษาใจตัวเองแล้ว เราไม่ได้ทำอะไรผิดเลย เจตนา อาบัติของจิต
มันไม่มี แต่อาบัติของกายมันมี มีการกระทำแล้วมันเป็นอาบัติทั้งนั้นแหละ มันผิดกฎหมายทั้งนั้นแหละ
เพราะใครห้ามความคิดได้ ใครห้ามความคิดไม่ให้คิดแต่สายไปได้ ใครห้ามความคิดตัวเองไม่ได้
หรือใครห้ามความคิดได้มันก็ต้องมีสติปัญญา บริกรรมพุทโธ ปัญญาอบรมสมาธิจะห้ามความคิด ห้าม
ความคิดไม่ให้คิดเรื่องอื่นเลย คิดแต่พุทโธๆ

ความคิดเหมือนกัน ความคิดแก้ความคิด พอความคิดแก้ความคิดขึ้นมา มันปล่อยวางเข้ามา
มันก็สงบของมันเข้ามา ถ้ามันสงบเข้ามา เห็นคุณค่าเลย โอ้โฮ! เราแสวงหาแต่ทรัพย์สมบัติ เรา
แสวงหาแต่สมบัติของเราทั้งนั้นแหละ แล้วไอ้ที่มีค่าที่สุดที่เป็นอริยทรัพย์ ที่เป็นความจริงในหัวใจ เรา
ปล่อยมัน ไม่ดูแลมัน คุณก็ หลกหลานเรา เราไม่ดูแลมัน เราก็เสียใจว่าเราไม่ดูแลลูกหลานเรา ให้คนอื่นมา
ปอกลอกมันไป

แต่เวลาหัวใจอยู่กับเรานี้ อยู่กลางหัวอกนี้ ไม่เคยดูแลมันเลย

“แล้วทำไมจะไม่ดูแล อาบน้ำอาบทำทุกวัน”... ไอ้มันผิวกาย “อาบน้ำอาบทำทำความสะอาด
ทุกวัน อู๊ย! ดูแลทุกวัน”...ดูแลจริงหรือ ดูแล ทำไมมันคิดไปข้างนอก ดูแล ทำไมมันฟุ้งซ่านไป ดูแล ทำไม
มันไปกว้านเอาฟืนเอาไฟมาเผาตัว ทำไมมันเอาแต่ฟืนแต่ไฟมาถ้าดูแลมัน

ดูแล เขาต้องดูแลด้วยสติ มีสติระงับมัน แล้วมีคำบริกรรมดูแลมัน ดูแลมัน พอดูแล ถ้า
เราปล่อยสุขสบายมันก็อยู่ของมันสุขสบาย พอจะมาควบคุมดูแลมันอึดอัดแล้ว พุทโธก็ไม่ได้ ทำอะไร
ก็ไม่ได้ อึดอัดไปหมดเลย แต่เวลาปรารถนาความดี อยากรู้ได้ แต่เวลาทำมันทำไม่ได้ ทำไม่ได้เพราะ

อะไรล่ะ เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันเป็นเจ้าเรือน มันครองอยู่บนหัวใจนั้น เห็นไหม กิเลสนี้ เราไม่ต้องการมัน เราอยากกำจัดมัน

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริชของเรา เราจะไม่คำริชถึงเจ้าอีกเลย”

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริช”

ยังไม่ได้คิดเลย มันใสออกมา มันดันออกมา แล้วบอกว่า “จิตไม่ส่งออก ส่งออกไม่ได้ จิตส่งออกไม่ได้”...จิตส่งออกไม่ได้ก็คนตายไป คนตายแล้วส่งออกไม่ได้ คนเป็นส่งออกหมด แล้วส่งออกด้วยมารด้วย

แต่พุทโธๆ ปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา กำจัดมารให้มารเบาบางลง เบาบางลงจนมันสงบได้ มันเปิดโอกาสให้เราฝึกหัดใช้ปัญญา ฝึกหัดใช้ปัญญา นี้อริยทรัพย์ แม้แต่จิตสงบแล้วเราก็เห็นคุณค่าแล้วว่า หัวใจมันต้องการบำรุงรักษา ไม่มีใครบำรุงรักษามัน แล้วเรารักษาหัวใจของเราแล้ว แล้วเราฝึกหัดใช้ปัญญาของเราให้เกิดภาวนามยปัญญา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา ประกาศตนว่าเป็นพระอรหันต์ แล้ววางธรรมวินัยนี้ไว้ให้กับชาวพุทธ บริษัต์ ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาจะรู้สัตว์ชนสัตว์ ปรารถนาจะรู้สัตว์ชนสัตว์ด้วยอริยมรรค ด้วยสัจจะ ด้วยความจริง แล้วมันไม่มีใครส่งต่อให้ใครได้ อริยมรรคเกิดขึ้นจากการฝึกฝน เกิดจากการชวนชวนของเรา สติทางโลก มีสติมีปัญญาทางโลกเราก็แสวงหาสมบัติทางโลกด้วยอำนาจวาสนาของเรา

แต่เวลาเราจะทำคุณงามความดีของเรา เราจะมีมากน้อยขนาดไหน เราเสียสละ เราต้องวางไว้ เพราะอะไร เพราะเราจะแบกทรัพย์สมบัติ แบกทิวภูมิมานะเข้าไปอยู่ในป่าในเขา มันมีแต่ความทุกข์ ความยากทั้งนั้นแหละ แม้แต่บริวาร พระยังไม่เอาไปมากเลย เขาเอาแต่พอดำรงชีวิต ปัจจัย ๔ คือมีบาตร มีจีวร มีกลด มีต่างๆ ก็เข้าป่าเข้าเขาไปเพื่อความเบาเนื้อเบาตัว แล้วก็พยายามเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา คือไม่ให้คิดฟุ้งซ่านออกไป ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา มันเกิดความสุข ความระงับขึ้นมาแล้ว เราถึงจะใช้สติปัญญา เกิดภาวนามยปัญญา เกิดวิปัสสนาญาณ วิปัสสนาญาณจะเข้ามาชำระล้างในหัวใจของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาตรงนี้ รู้สัตว์ชนสัตว์ รู้สัตว์ชนสัตว์ที่นี้ใจ

รื้อสัตว์ขนสัตว์เพราะสัตว์เป็นผู้ข่อง จิตนี้เป็นผู้ข่อง ในเมื่อจิตนี้ยังเป็นผู้ข่องอยู่ จิตนี้ยัง เวียนว่ายตายเกิดอยู่ ยังเวียนว่ายตายเกิดอยู่ มันยังเป็นผู้ข่องอยู่ เราจะไม่โปรดมันหรือ เราไม่โปรดตรง นี้ใช่ไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภรื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อสัตว์ขนสัตว์ที่นี้ รื้อสัตว์ขน สัตว์ที่เป็นปฏิสนธิจิต รื้อสัตว์ขนสัตว์ที่เป็นนามธรรม เพราะสิ่งที่เป็นนามธรรมมันเวียนว่ายตายเกิด ในวัฏฏะ มันถึงเกิดในวัฏฏะ กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่รื้อสัตว์ขนสัตว์ที่นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าปรารภรื้อที่นี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้ เห็นไหม “**อานนท์ เธอบอกเขาเถิด ปฏิบัติบูชาเรา อย่างบูชาเราด้วยอามิสเลย สิ่งที่เป็นข้าวของเงินทองเป็นอามิสบูชาทั้งนั้นแหละ ปฏิบัติบูชาเราเถิด**”

นั่งสมาธิเถิด ภavanaเถิด อยู่ที่บ้านทำให้ดีๆ เถิด อยู่ที่บ้านปฏิบัติเถิด นี่ปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อสัตว์ขนสัตว์กันที่นี้ รื้อสัตว์ขนสัตว์ในหัวใจ รื้อสัตว์ขนสัตว์เพื่อให้ใจนี้ไม่เป็น ผู้ข่องในวัฏฏะ รื้อสัตว์ขนสัตว์ให้พ้นออกไปจากกิเลส นี่เป็นสมบัติของเรา

ลูกหลานเราดูแลมันหมดแหละ หัวใจจะเอาอะไรดูแล หัวใจต้องเอาสติเอาปัญญาดูแล ดูแล หัวใจของเรา รักษาหัวใจของเราให้มันเข้มแข็งขึ้นมา ให้เป็นสมบัติของเรา สมบัติแท้ๆ ไร สมบัติของ เราก็ดูแล้ว สมบัติของเราหาให้ได้เพื่อเป็นกุศลของเรา เพื่อเป็นบุญกุศลของเรา ถ้ายังภavanaยัง ต่อเนื่องก็ให้เป็นกุศล ให้เป็นกุศลหมายความว่ามีการมี อำนาจวาสนาต่อเนื่องกันไป ภavanaให้ง่ายขึ้น ภavanaให้สะดวกขึ้น ภavanaให้มันแทงทะลุ รู้แจ้งเห็นจริงตามความเป็นจริง เอวัง